

Ŋwe ayi Pɔl ásamé mbaá εchomele bɔ́ Kras né Galasiya

Pɔl aló matame ne achyεge mmyεmenεne

¹ Me Pɔl ne nsame ŋwe yina. Nlú ŋgbá Jisɔs Kras. Akwaá fɔ wó ájya me nnó mpyεge utɔ́ bi wó, ne yé muú fɔ ntó átó me wó. Elé Jisɔs Kras ne εsɔwɔ Nte se, muú apyεé ji akwilé né negbo ne átóme me. ² Bɔ́ εchomele Jisɔs abi álú wé ne me, ácho geká ne me aló εnyú bɔ́ εchomele Jisɔs né gebage mewaa Galasiya matame.

³ Nnεnemmyε nnó Nte sé εsɔwɔ ne Ata sé Jisɔs Kras álérégέ εnyú galógáló, ne apyε εnyú débé né nesɔ.

⁴ Ji, Jisɔs Kras ne achyεé gеме jií, agboó gétúgέ gabo se ndere nte se εsɔwɔ akεlege nnó afere εsé né utó mme gabo yina. ⁵ Ŋgɔ abε ne εsɔwɔ te kwyakwya ne kwyakwya Amen.

Abya melóméló alu lé ama

⁶ Unó bi εnyú dépyεé, upyε me nlá meno mekpo fuú. εsɔwɔ akú εnyú nnó debé bɔ́ bii gétúgέ galógáló ayi Jisɔs Kras álérégέ εnyú. Yémbɔ wye né maá mboó gébé gachyε dekwɔré metɔ́ nyú délyage muú ayi akuú εnyú, déwuú abya melóméló ayi meke. ⁷ Wáwálé alú nnó, yé abya melóméló ayicha apó sé, εkosé ayi εnyú débɔ déwuú me. Yémbɔ, bɔ́ alú abi apyεé nnó εnyú dékwe tametame, ne ammyεé mámbúlé abya melóméló Kras. ⁸ Mfaánebuú ashulé yéndémuú

mmye ayi agarege enyú abya melóméló ayicha ayi alá pó fó ayi esé débó dégaré me enyú, yé ebe lé esé ambóó, yé ebe lé ekiénné Esòwò ewé etanege né mfaánebuú! ⁹ Njógé ne enyú nana wye ndere esé débóó nya mbe déjóó nnó, mfaánebuú ashulege yéndémuú mmye, ayi agarege enyú abya melóméló ayicha, ayi ala pó fó ayi enyú débóó mbé déwuú ne dékámé wye.

¹⁰ Nnó mejóó wa epyéé nnó enyú déférégé nnó nkelege akwaá áfégé me? Chao! Wa nnó nkelege lé nnó Esòwò ne áfégé me? Nnó mmye mbò lé mampye matóó ágógé akwaá? Mbógé ebe nnó nkelege mampye le nnó matóó ágógé akwaá, ebyénnó me mpò fó maá utóó Kras wáwálé.

Gefóó eyigé Esòwò akuú Pól nnó abe ηgba

¹¹ Aηme ba, gógé me mpye enyú dékaá nnó, abya melóméló ayi mbó ngare enyú ápó fó genó eyi akwaá ákwyeé ágarege. ¹² Yé mekwaá fó ayi achyéé me abya melóméló yina ápó. Yé muú ayi alere me ji ápó. Jisòs Kras jimboó ne ápyéé me nkaá ji.

¹³ Enyú dékaá géfógé muú ayi me mbó nlú nya gébégé nkwolege gepò eyigé bóó Jus bóó ba ákwòlege Esòwò. Né gébé eyigémbò me nyu amu ne echomele bóó Jisòs, awuú ubalé dóó. Mmye ne eshye nnó ntya echomele bóó Jisòs. ¹⁴ Nwéné nya né geluage ate genkò ba mpwò yéndémuú né gepòge bóó Jus eyigémbò, néndé mbò mpkane nya gechyéé dóó mankwòlege gepòge ukwene ante sé.

¹⁵ Yémbò, gemege nnó ábyé me, Esòwò abò me mbe ajya me né ulóó melu bíí, akú me nnó mbe muú utóó wuú. ¹⁶ Gébé jíí gekwónégé apye me nkaá maá wuú. Apye mbò nnó ngarege abya

melóméló maá wuú yina mbaá bɔ́ɔ́ abi álá pɔ́ bɔ́ɔ́ Jus. Epyégé mbɔ́ yé muú ayi njujeé báné nnó achye me majyεé apó. ¹⁷ Yé né Jerosale, nkwo yé njuje nnó nge bɔ́ɔ́ abi ábɔ́ɔ́ mbe ne me álú ángbá Jisɔ́s Kras wó. Mfe lé né gebage mewaá Arabya. Ewyage nkeré mesɔ́ né melo Damaskɔ́s. ¹⁸ Añme áléé ákoógé mfe né Jerosale nnó ngé Pita. Njujegé mbélé ne ji ndɔ́ nekuú. ¹⁹ Nge yé ngbá Jisɔ́s fɔ́ ama wɔ́. Ngé lé Jɛmsi menmo Ata sé.

²⁰ Eɔ́wɔ́ alú ntése wa nnó genó eyigé me nsame mbɔ́ mbyɔ́gé fɔ́ gebyɔ́. ²¹ Ewyage ntané Jerosale mfe né gebage mewaá Siriya né gebagé mewaá Silisya. ²² Né gébé eyigémbɔ́, machomele bɔ́ɔ́ Kras abi álú né gebagé mewaá Judiya ábɔ́ álú dankaa me. ²³ Abó áwuú le wuú nnó, “Muú ayi abɔ́ ammye nya amu ne esé bɔ́ɔ́ echomele Jisɔ́s alé gare ntó depɔ́ré Jisɔ́s etiré ji abó amuamé mánchɔ́!” ²⁴ Ne áfégé Eɔ́wɔ́ ndere akwɔ́re genwá ya.

2

Añbá Jisɔ́s ase Pál amu aped

¹ Añmεé afyaneani ákógé, esé ne Banabas déma dékwɔ́ défe né Jerosale. Gébégé njujeé nse Titɔ́s afé ne esé chónchó. ² Mfe né Jerosale gétúgé Eɔ́wɔ́ aléré me nnó njuje. Njujegé mbané lé bɔ́ɔ́ abi ájyaá nnó álú ákpakpa echomelé bɔ́ɔ́ Jisɔ́s déjwólé esé esé, ne ngaré ebwó abya melóméló ayi me ngaré bɔ́ɔ́ abi álá pɔ́ bɔ́ɔ́ Jus. Mpyembɔ́ nnó ékágé utɔ́ɔ́ bi me mpye me ne ebi mmagé pye nye uno mme detu. ³ Akame genó eyigé ngaré ebwó. Ye elé Titɔ́s muú ajyεé ne esé alu muú Grek, añmεere fɔ́ ji mekpó mme nnó ábɔ́ mansɔ́ ji nsɔ́ wó. ⁴ Yémbɔ́ bɔ́ɔ́ fɔ́ abi

ábyage gebyo nnó áfyε metáo ne Jisós, abwεé mecho nsó ewéna. Abó áwa rendoo akpe né geluage εchomele boó Jisós. Apyε mbó nnó ase défyaa akaá ndere εsé délaá mmyemyε sé gétúgέ dechome mmyε ne Kras Jisós ne nnó áfwyáné εsé dékwé eké afwé né mabe boó Jus. ⁵ Ne dékame yé εbwó ájyε mbe ne mejóó ewéna chachá wó, nnó ékágé εbwó áchó wáwálé ayi abya melóméló ágaregέ nnó enyú déjyεge mbe ne ji.

⁶ Yé εbé lé boó abi álú mmyε eké ákpakpa bwó ákworé yé genó gefo né unó bi me ngarege wó. Ne yé εbwó abε lé ákpakpa, ewémbó εpyεé yé me genó wó, néndé boó ako álú janja né mbe ushu εsowó. ⁷ Yémbó, nnó εbwó agaré me genó εyigé mbóó mampyεgέ, áge lé nnó εsowó afyε me utóó né amu mangare abya melóméló mbaá boó abi álá pó fó boó Jus wyε ndere áfyεé ji né amu Pita nnó agarege boó Jus. ⁸ Mmyε eké εsowó muú achyε Pita uto nnó abε ηgbá mangarege abya melóméló mbaá boó Jus wyε ji ntó ne achyε me utó nnó mbé ηgbá ngarege abya melóméló mbaá boó abi álá pó boó Jus. ⁹ Pita ne Jεmsi ne Jón boó alu nkane ukwa né εchomele boó Jisós, ágegέ nnó εsowó achyε me εchyε né gefogέ utóó bina, áfyé εsé ne Banabas amu manleré nnó εsé dépyεé utóó uma ne εbwó. Ésé ako dékámé meko ama nnó me ne Banabas déjyε dégarege abya melóméló mbaá boó abi álá pó boó Jus, εbwó ágáregέ mbaá boó Jus. ¹⁰ Majyεé ami achyε εsé malu nnó détégέ mampógé ubya bó. Ne ge wyε genó εyigé gebó gelu mé metáo mampyε mbó.

Pól ashulé Pita ndo nnó alu kwólegé gepogé boó

Jus

¹¹ Ne gébégé Pita achwóó né Antiok nshya genó eyigé ji apyéé né mbe ushu bóó ako néndé, genó eyigé ji apyéé gepó fó cho. ¹² Ge mechó ewé epyéé. Gemege nnó bóó abi Jemsi atóme áchwá, Pita abó acho me mbwa menyéé ne bóó abi álá pó bóó Jus. Ne gébégé bóó bimbó áchwóó, Pita aja mmye meso alyaá manyege menyéé ne bóó abi álá pó bóó Jus. Apyembó elé afóó ekwó bóó abi ajógé nnó abó mansó bóó abi álá pó bóó Jus nsó ne ácho mbwa ne bóó Jisós. ¹³ Bóó Jus abi afyéé metóó ne Jisós ágyeré genó eyigé Pita apyéé. Yé ebe lé Banabas acho ntó mbwa né dembwólé bwó. ¹⁴ Ne ngegé nnó genó eyigé ebwó apyéé gepó fó ndere abya melóméló agarege, njóó ne Pita né mbe ushu ebwó ako, nshulé ji ndo, nke wá òlu muú Jus, yémbó òkwólege sé gepógé bóó Jus, ulannó òkpeage bóó abi álá pó bóó Jus nnó akwólege gepógé bóó Jus?

Bóó Jus ne bóó abi álá pó bóó Jus ápome mbógé áfyege metóó ne Kras

¹⁵ Esé ne wá delú bóó Jus tágétágé abi ákwólegé ebe. “Depó fó ankéé bóó abi álú bóó ubeé.” ¹⁶ Yémbó esé dékaá nnó muú abeé fó cho né mbe ushu Esówó gétúgé akwólege ebe Mosis. Muú abeé cho né mbe ushu Esówó mbógé áfyéé metóó ne Jisós Kras. Esé ntó défyéé metóó ne Kras Jisós nnó debe cho né mbe ushu Esówó gétúgé défyéé metóó ne Kras. Epófó gétúgé dékwólege genó eyigé ebe Mosis ejóó. Néndé muú aké akwólege ebe, abeé fó cho né mbe ushu Esówó. ¹⁷ Ne muú ákage jógé nnó esé abi démmye nnó défyéé metóó ne Kras nnó debe cho né mbe ushu Esówó delú bóó ubeé gétúgé déla débélégé

εβε. Muú ajógé mbə, εbyennó ajógé mbə elé nnó Kras apyεέ εsé dépyεέ gabo? Ερόψ mbə! ¹⁸ Ελί lé nnó mbəgé mmagé kwəle mabe Mosis ayi mbó, nshyaá nnó álome, εbyennó nłere nnó nlú muú ayi akwene mabe. ¹⁹ Genó eyi gelú wyε gelú nnó, nlyaaá mambelege mabe Mosis néndé ájí ne áwáne me. Εpyεmbə nnó mpyεge lé genó eyigé Εσωω akεlege. ²⁰ Ne ngbo ne Kras gébégé awəme ji né gekwa. Me mpó sé meβε, elé Kras ne alu né γεηwá ya. Né γεηwá eyigé me nlú mbə né menyammyε nana, mfyεέ lé metó wa ne Maá Εσωω muú abó gejeé ne me, achyε γεμε jíi getú ya. ²¹ Me nselé fó uló melu Εσωω bina eké ufuú yé genó wó. Mbəgé elú wáwá lé nnó muú abε cho né mβε ushu Εσωω gétúgé ábélege mabe Mosis εbyennó Kras agbo detu.

3

Mamfyε metó ne Εσωω alə άpwə mambele mabe

¹ Ε έ εnyú ukekene bó Galasiya, ndé nefó nenyεέ εnyú mató? Εnyú abi άpyε dékaá chanéné nnó áwə Jisəs Kras né gekwa agbo gétúgé nyú! ² Gəgé me ngíi εnyú genó gema. Εσωω apyε nya Mendoó Ukpea εchwə εnyú mmyε gétúgé débelege mabe waá gétúgé déwuú abya melóméló défyεέ metó ne Kras? ³ Εnyú dékenege nnó? Delə γεηwáge nyú né utó Mendoó Ukpea, nnó dékεlege manere geji né utó bi akwaá? ⁴ Εnyú dége gejamé gé εfwyale gétúgé défyεέ metó ne Kras, nnó dége εfwyale detu? Ερόψ detu! ⁵ Gəgé me mma ngíi εnyú genó eyigé fó. Nnó Εσωω achyεgé εnyú Mendoó Ukpea, άpyε ufelekpa né metó metó

nyú, elé gétúgé débelege mabe Mosis waá gétúgé déwuú abya melóméló défyéé metóó ne Kras?

⁶ Dépe muú ndere Abraham. Asá né mmu ηwe Εσωω nnó, “Ji áfyé metóó ne Εσωω gétú eyigémbo, Εσωω ase nnó ji alú cho né mbe ushu wuú.”

⁷ Εwéna ελερεge esé nnó elé boó abi áfyéé metóó ne Εσωω ne alu upyáne Abraham wáwálé. ⁸ Muú akage kuú né mekomejóó Εσωω age nnó abo agaré me nya nnó meso gébé Εσωω apye nye boó abi álá pó boó Jus atene cho né mbe ushu wuú ndere áfyéé metóó ne ji. Dékaá mechó ewéna te gébé eyigé Εσωω abo me mbe agare abya melóméló Abraham nnó, “Gétú jyε matoó boó mme meko agene nye galógáló wa.” ⁹ Gege ye nnó, boó ako abi áfyéé metóó ne Kras ágene nye galógáló ndere Abraham afyéé metóó agene.

¹⁰ Né mbaá boó abi áfere nnó ebwó ábelegé mabe Mosis ne abeé cho né mbe ushu Εσωω, utonkwa úlú ne ebwó wyε ndere ásámé né mmu ηwe Εσωω nnó, “Yéndémuú ayi álá bélégé yéndé ebe ewé asame né mmu ηwe mabe utonkwa ubeé ne ji!” ¹¹ Gege yé ntó ndere elú mme gbɔɔɔ nnó “Muú abeé fó cho né mbe ushu Εσωω gétúgé abelege mabe Mosis. Néndé ása né mmu ηwe Εσωω nnó muú ayi Εσωω apyee ji abeé cho né mbe ushu wuú, gétúgé áfyéé metóó ne ji aboó genwá.” ¹² Muú aké abelege mabe, epófo nnó áfyéé metóó ne Εσωω. Ekágé be elé ndere asame né mmu ηwe Εσωω nnó, “Muú aké apyee yéndégenó eyigé ebe ejóó, aboó genwá gétúgé ábelege mabe aji ako.”

¹³ Ndere elúmbɔ utonkwa úlú ne esé ako néndé débele fó mabe Mosis mako wó. Yémbɔ elé Kras ne áwené gemége esé né utonkwa bina. Ji akpa

utonkwa bina né mmye jíí age efwyale gétúgé esé. Epye wye ndere asame né mmu ηwe Esɔwɔ nnó, “Útonkwa úlú ne yéndemuú ayi awɔme ji né genɔ́.”

¹⁴ Kras apyembɔ nnó galógáló ayi Esɔwɔ alere Abraham abe ntó ayi bɔ́ abi álá pɔ́ bɔ́ Jus, ndere ebwɔ́ áfyéé metɔ́ ne Kras Jisɔs. Ne nnó esé abi défyéé metɔ́ ne ji debɔ́ ntó Mendoó Ukpea ewé Esɔwɔ anyémeno nnó achyegé esé.

Εβε εκwɔrege fɔ́ menomenye Esɔwɔ

¹⁵ Aηme ba, gɔ́gé me nse genó eyi gepyéé yéndé bíí ngaré enyú genó gefɔ́. Mbɔ́gé bɔ́ apea anyegémeno nnó ápye genó, ne asanege bó ηwe, ye genó eyi gekwɔrege menomenyεé ewémbɔ gepɔ́. Ne ye genó amage gbéé sé wyε. ¹⁶ Wyembɔ ntó ne elú ne menomenye ewé Esɔwɔ anyé ne Abraham ebwɔ́ ne mpyáne bíí. Mekomejɔ́ Esɔwɔ ajɔ́ fɔ́ nnó Esɔwɔ anyémeno mampye unó bina mbaá Abraham ne “upyáne” bíí wɔ́, ewé etene nnó gejamégé bɔ́. Ajɔ́ lé nnó ne “mpyáne” wuú mmye ke muú ama. Ne muú yimbɔ́ elé Kras Jisɔs. ¹⁷ Genó eyigé me nkelege nnó enyú dékaá gelú nnó Esɔwɔ abɔ́ anyémeno ne Abraham, ne asɔ́ mbeé nnó abelege ewú. Menomenyεé ewémbɔ́ ebele aηme 430 ne Esɔwɔ alé chyéé mabe mbaá Mosis. Ne ndere elúmbɔ́, ebe ekágé tya fɔ́ menomenyεé ewémbɔ́ ne eferege fɔ́ mbeé ayi Esɔwɔ ásɔ́. ¹⁸ Ne mbɔ́gé ebɔ́ ebe lé gétúgé mabe ayi bɔ́ ábélege ne Esɔwɔ akarége unó bi ji anyémeno, mbɔ́ ebyennó menomenyεé ewé Esɔwɔ anyé epɔ́ yé genó. Ndere elúmbɔ́, elé gétúgé menomenyεé ewé Esɔwɔ anyé ne Abraham ne achyε ji unó bíí.

¹⁹ Ne ulannó Εσωω abo agbeé mabe? Agbeé mabe mampye boó ákaá genó eyigé gabo alu. Ne mabe yina abo alú mabe kpaá te mpyáne Abraham ayi Εσωω abo anyémenó getú jíí achwóó. Εσωω apye makiénné jíí achyéé mabe yimbó mbaá muú ama ayi atene metóómetóó ákwaá ne Εσωω. ²⁰ Muú ayi atenege metóómetóó mampye mechó etene, atenege fó gétúgé muú ama, atenege gétúgé boó apea yémbó Εσωω atene wye jimbíí.

Ula bi áfyéé εβε

²¹ Nnó ewéna etene mbó lé nnó εβε epófó meko ama ne menomenyéé ewé Εσωω anyéé? Chao! Ne mbógé εβε fó ébé ewé muú abelege abóó genwá, mbó muú akage béé cho né mbe ushu Εσωω wáwálé gétúgé abelege mabe. ²² Yémbó ása né mmu ηwe Εσωω nnó, “Gabo afwyané yéndégenó fa mme.” Ndere elúmbó, wye ndere boó áfyéé metóó ne Jisós Kras ne Εσωω achyεge εbwó genó eyigé ji anyémenó nnó achyεgé boó abi áfyéé metóó ne Ji.

²³ Ne gemεge nnó dékaá meti ewé áfyéé metóó ne Jisós, mabe áfe esé ábelé eké boó deno kpaá te Εσωω alere esé meti ewémbó ewé défyéé metóó ne Jisós. ²⁴ Ndere elúmbó, mabe abo alu elé nnó ábámé esé kpaá te Kras áchwóó, nnó esé défyεgé metóó ne ji, Εσωω apye sé debe cho né mbe ushu wuú. ²⁵ Ne nana ayi esé défyéé metóó ne Kras, mabe ábáme sé esé.

²⁶ Ndere elúmbó, enyú ako delu baá Εσωω gétúgé défyéé metóó ne Kras Jisós. ²⁷ Enyú ako abi awyaá enyú manaá Εσωω manlere nnó decho mmye ne Kras, dese gepoge Kras. ²⁸ Né mbe ushu Εσωω, angya apo sé. Ye olú muú Jus, yé olu muú Grek.

Yé ðlu mefwε ye ðpó, yé ðlu mendée ye mende, εsé ako delu muú ama ndere dechome mmyε ne Kras Jisós. ²⁹ Ne mbógé enyú delu bós Kras εbyennó delú upyáne Abraham, ne dényεé nyε unó bi Εσωω άnyέmeno nnó achyεge Abraham ne upyáne bíí.

4

Detane né défwε dela άnyέέ geteé

¹ Gógé me nti enyú matu né mechó εwéna. Mbógé maá ayi anyε nyε genó εyigé nte wuú anyέmeno nnó achyεge ji álú mamáné, alu wyε εκέ mefwε yé elé genó εyigémbó gelu εjií. ² Né gébé εyigémbó, bós abεé wyε abi ábáme ji ne apele ntó unó bi nte wuú anyέmeno nnó achyεge ji. Apyεé wyεmbó kpaá te maá yimbó awεne akwone gébé εyigé nte wuú ake ji ase unó εbimbó. ³ Mbántó ne elú ne εsé. Gébégé debó delu dambene né depóre Εσωω, dekwe afwe mbaá aló abi agbare mme. ⁴ Ne gébé εyigémbó titi gekwonege, Εσωω ató maá wuú achwó. Mendée abyε ji ndere ábyéne yéndémuú. Ji ntó abó alu né amu mabe bós Jus. ⁵ Ji achwó né gefós eyi mbó, nnó áféré εsé né défwεre mabe, nnó Εσωω apyε εsé debε nkane baá bíí.

⁶ Ne gétúgé ese délu nana baá bíí, ató Mendoó Maá wuú εchwó kpe εsé metós, εpyε εsé dékuú Εσωω nnó, “Nte! Nte!” ⁷ Ndere elúmbó, Εσωω apyε nnó wó ðβεge sé mefwε, ðbe lé maá wuú. Ne ndere wó ðlu maá wuú, ðnyε nyε ntó genó εyigé ji anyέmeno nnó achyεgé baá bíí.

Mechó bós Galasiya εta Pól metós

⁸ Mbεmbe ayi enyú déla dékaá Εσωω wó, delu afwe mbaá unó bi ula pó yé aló uka. ⁹ Ne nana

ayi enyú dékaá Ɛsɔwɔ yé njɔ́ lé nnó Ɛsɔwɔ ne akaá enyú, ndé genó gepye enyú dékelege mankeré meso né mbaá ubya nkɔ́ aló bina abi alá pó yé ne ɛshye. Dekelege mama kpane defwe eta ɛbwó? ¹⁰ Ɛnyú déchyege enógé mbaá ndɔ ɛyifɔ, ámfáá abifɔ, gébé ɛyifɔ ne aɲme ayi fɔ. ¹¹ Nɔ́ere dépyéé mbɔ me nɔ́yaa ɛfɔ metɔ́ nnó ndɔ fɔ utɔ́ ba ebi mpyéé eta nyú unome nyɛ mme detu.

¹² Aɲme ba, nnene enyú mmye nnó défómé depɔ́ré ɛbe deɛ nɔ́ere me néndé me nla nɔ́ere enyú déla pó sé né amu ɛbe. Ɛnyú délu dampye me gabo chacha wó. ¹³ Dékaá nnó mbembe ayi ngare enyú abya melóméló, élé nemeé ne nepye me mbɔ́ gébé njwɔle ngare ji eta nyú. ¹⁴ Ne yé élé nemeé na neɔ nelú ɛké mmuameno eta nyú, enyú delyaa fɔ me wó. Ne désɛ fɔ me nɔ́ere gebyaɲkwɔge muú wó. Desɛ me ɛké ɛkiénné Ɛsɔwɔ. Désɛ me wáwálé nɔ́ere deɔ́ désɛle Kras Jisɔs jimɔ́ó. ¹⁵ Gébé ɛyigémbɔ, metɔ́ megɔmegɔ nyú ɛja kpaá ɛpɔ́. Mbɔ́gé ɛbɔ ɛbe kɔ́kɔ́ge nnó enyú défere amɛ nyú déchyeé me, mbɔ́ dépyéé mbɔ́. Ne nana metɔ́ megɔmegɔ ɛwémbɔ élé? ¹⁶ Nnó me nla muú mawame nyú élé ngarege genó ɛyi gelu wáwálé?

¹⁷ Bɔ́ó ɛfwyale bimɔ́, ákpane élé gechyeé nnó apye enyú dégbógé ne ɛbwó. Ɛbwó apyembɔ, ɛpófɔ́ nnó awyaa ɲkyaá melóméló né metɔ́, apye élé nnó afyéé aɲgya né metɔ́ metɔ́ sé nnó enyú débɔge élé gejee ne ɛbwó. ¹⁸ Ɛlɔ́me nnó muú akpane gechyeé mampye genó mbɔ́gé awyaa ɲkyaá melóméló né metɔ́, apyɛge wyembɔ yéndégébé ɛpófɔ́ wyɛ lé gébégé me mbege ne enyú. ¹⁹ Baá ba, ngboó ne enyú dɔ́. Ne me nlu gene ɛfwyale gétúgé nyú wyɛ nɔ́ere mendée agɛne ɛfwyale gébégé nebyéé

nemmye ji. Ne me ngene nye wye efwyaale mba kpa te enyú desele gepoge Kras geko. ²⁰ Me nkage sé ndere mpye gétúgè enyú. Mbagé ebe nnó me nlú ewumbó ne enyú nana mba nkage enya mejóó ewé ngarege enyú.

Abya maá Sara ne maá Haga

²¹ Enyú abi dékelege mankwólege mabe Mosis nnó dékaá genó eyigé ásame né ηwe mabe yimbó atome ne Sara ebwó ne Haggai? ²² Asa wye aké Abraham abó awyaá baá ande apea. Abye ama ne mendée ayi alu mefwε ne abye ayifo ne mendée wuú ayi álá ápó mefwε. ²³ Ne maá ayi mendée ayi mefwε ábyéné, abye lé ji ndere akwaá áké ebe. Ne maá ayi mendée ayi álá ápó mefwε ábyéné, abye ji ndere Esowó abó anyémeno ne Abraham. ²⁴ Mechó ewéna elúmbó elé eké nekanemejóó. Ne andée bina makpo apea atene mbaá ufóó menomenyεé upea. Haga atene mbaá menomenyεé ewé Esowó anyé ne bóó Isreli gébégé ji achyεé Mosis mabe né mekwε Sinay. Ne bóó abi ábyené ebwó né amu ebe alu afwé ndere baá Haga. ²⁵ Haga yina atene mbaá mekwε Sinay ewé elú né meló Arabya. Ji atene ntó mbaá meló Jerosale ewé elúmbó nana néndé ji ne bóó bíí ako alu afwé mbaá mabe. ²⁶ Ne Jerosale ayi alu né mfaánebuú, bóó bíí ápó fó afwé. Ji yimbó ne alu mma awese. ²⁷ Ji alu ndere mma se Sarah. Elú wye ndere asame né ηwe Esowó nnó, “Wó menkwó mendée be ne metóó megómégó. Wó muú óla ólu dankaa ndere nebye nemmyεé mendée nyoge ochoge ne metóó megómégó néndé mendée ayi menó wuú atene ji neba, abéé nye ne gejamégé baá apwó ayi menó wuú álá atene ji wó.”

²⁸ Αημε ba, depɔ etiré na délere nnó enyú delu baá menomenyεέ Έσωω wyε ndere Asek.

²⁹ Ελύ ntó ndere ελύ nya nnó, maá ayi ábyéné ji ndere akwaá akεlege, ammyε amu ne ayi ábyéné ji ndere Mendoó Ukpea εpyε nnó ábyé ji, wyεmbɔ ne ελύ ye nana. ³⁰ Yέmbɔ ndé genó εyigé mekomejɔ́ Έσωω ajɔ́? Ajɔ́ aké, “Bú mendée ayi alu mefwε choncho ne maá wuú ájye. Maá yimbɔ anyεέ fɔ getege nte wuú choncho ne maá ayi mma awuú álá ápó mefwε.” ³¹ Αημε ba, dékage jɔ́ nnó εsé depɔ fɔ baá mendée ayi alú mefwε. Delu lé baá mendée ayi álá pó fɔ mefwε.

5

Deβεge sé afwε mbaá mabe

¹ Kras apyε nnó εsé detene mmyεmmyε sé. Εlɔme nnó δεβε mmyεmmyε εsé nnó εκάγέ dema dékere né défwere mabe.

² Wúgέ, me Pɔl ngarege enyú nnó dekamege nnó asɔ enyú nsɔ, εbyennó genó εyigé Kras apyε gepɔ yé enyú ne nsa fɔ chacha. ³ Ne mmage ngare enyú nnó yéndemuú ayi akamege nnó asɔ ji nsɔ, εbyennó abɔ mambele mabe Mosis mako. ⁴ Enyú abi démmyε nnó δεβε cho né mβε ushu Έσωω gétúgέ débelege mabe, kágé nnó défa mbwa ne Kras. Ndere dépyεέmbɔ, dépɔ sé né amu galágalá ayi Έσωω alerege. ⁵ Né εta sé, Mendoó Έσωω εpyε lé nnó εsé déneré metɔ́, dégilé nnó Έσωω apyε nyε εsé détene cho né mβε ushu wuú gétúgέ défyéé metɔ́ ne Kras. ⁶ Ne muú achogé mmyε ne Kras Jisɔs, yé asɔ ji nsɔ, yé asɔ wɔ εwémbɔ εpyε fɔ mechɔ chacha wɔ. Genó εyi gejeá gemε dɔ́ gelu

lé mamfyεέ metάó ne Kras. Εwéna ελερέγε né gejeé εyigé deboó ne ate.

⁷ Εnyú debά dépyεέ unό chanéné né geηwάge nyú ne Εσωω, ndé muú cha ama agbe εnyú nnό dékwάlege se mekomejόó ayi alu wάwáλέ. ⁸ Muú ayi apelege εnyú nnό dépyεmbά apό fό Εσωω muú akuú εnyú. ⁹ Neku nema ne nechάó εba. ¹⁰ Me nlu nwyaa wyεé metάó εwémbά nnό te mbaá εnyú déchome mmyε ne Ata, εnyú défεrege unό ndere me nφεrege. Ne yéndémuú ayi apyε nnό εnyú dékwé tametame, yé alu ndé gefάgέ muú, Εσωω achyεgέ nyε ji εfwyale.

¹¹ Αημε ba, mbάgέ me mbά ngarege bάó nnό áσάgέ muú nsά ne abε cho né mbε ushu Εσωω, mbά bάó Jus abά ammyε sé amu ne me. Ne mbάgέ εbά εbε nnό mbά ne me ngarege, mbά matάó áσάó sé bάó Jus nnό me ngarege nnό elé gétúgέ Kras agboó né mfaá gekwa ne Εσωω άpyεé bάó άbεé cho né mbε ushu wuú. ¹² Mbά nkεlege nnό bάó abi abwάlége mbά εnyú metάó né mechά nsά mansά, εbwά abi áshige wyε amu né mechά εwé, akpe ajyε yé mbε άpe mmyε εbwά εbwά ambάó.

¹³ Ne εnyú αημε ba, Εσωω akú εnyú nnό débε mmyεmmyε nyú. Yémbά εκάgέ désε nnό elé délu mmyεmmyε nyú, dékágé pyεgέ yéndégenό εyigé menyammyε nyú akelege. Bάgέ lé gejeé ne ate αημε dékpane ate defwε. ¹⁴ Néndé εbε εwé εgbare mabε Mosis mako elé εbε εwé εjάó nnό, “Bάge gejeé ne nte menμε ndere άbάó ne gemε jyεé.” ¹⁵ Mbάgέ εnyú déké démmyε ne ate εκέ menya mewaa eyi ενόme ne εnyεé ate. Σεgέ gébέ, mbάgέ mbά fό wά déwane nyε ate.

Kwalege lé genó eyigé Mendoó Ukpea elerege epóḡ gepəge akwad

¹⁶ Genó eyigé me ngarege enyú gelu nnó, lyage Mendoó Ukpea eléré enyú genó eyi débóó mampye, déké dépyembə dépye fḡ genó eyigé menyammye nyú aklege. ¹⁷ Genó eyigé menyammye aklege geklege fḡ genó eyi Mendoó Esəwə ekelege. Ne genó eyigé Mendoó Esəwə ekelege gekene fḡ ne genó eyigé menyammye aklege. Nḡere elúmbə, unó bina upea ummye ne ate. Ge ula bi enyú dela dékágé pye unó bi enyú dékelege mbə. ¹⁸ Ne mbəgé enyú déké dépyéé genó eyi Mendoó Esəwə elerege enyú, ebyennó mabe apó sé ne eshye né genwáge nyú.

¹⁹ Uboubə unó bi menyammye mekwaá aklege nnó bóó apyegé úlú mme gbəḡəḡə. Ne unó bina elé: Ubele ne bóó tametame, ufere uboubə, eḡméméne. ²⁰ Manjele áló uka, mafoó, mampage bóó, mawámé, mansəge metóó ne bóó gétúgé apwóó wə, metóó usóó, use, aḡgya, mbwa mamfa, ²¹ mamfyege amé né unó bóó, manyugé mmóó mampyene bóó, mankene mapaá mabomabo, ne unó bi fḡ eké bina. Ne me nkwelege enyú mbeé nḡere mbə nkwele mbembə, nnó bóó abi ápye ufóó unó bina ányéé fḡ gefwa eyigé Esəwə ágbárege.

²² Gepə eyigé Mendoó Ukpea echyege muú elé gejeé ne ate aḡme, nechóchó, nesə, metóó mekoge, ulóó melu, gepə gelógéló ne mampyege genó eyigé ji anyéməno nnó apyéé, ²³ mansəle depə peré, ne mágbárege mmyé. Muú aké apyéé unó bina, yé ebe ewé ji akwene epó. ²⁴ Bóó abi álu bóó Kras Jisəs áferege amu né unó bi menyammye ákelege, álá

éké bɔ́ abi áwɔme menyammye bɔ́ ayi ákelege unó ebimbɔ́ né mfaá gekwa. ²⁵ Ne te mbaá Mendoo Úkpea echyɛ́ esé genwá, elɔme nnó esé ntó débe wye mankwɔlege genó eyigé ewu elerege. ²⁶ Ékágé débwɛge mmye. Ékágé déjwáge ate ne ékágé désɔge matɔ́ gétúgɛ́ bɔ́ apwɔ́ enyú.

6

Pyege galáglá mbaá bɔ́ ako

¹ Añme ba, mbɔ́gɛ́ dégege nnó muú nyú fɔ́ apye yéndé gefɔ́ge gabo, enyú abi délu dépyɛ́ genó eyigé Mendoo Éswɔ́ elerege, sɛgɛ́ ewú pere dépoó ji átáné né gabo yimbɔ́. Ndere dépyembɔ́, sɛge gébé nnó ékágé muú nyú ntó akwe né mmuameno. ² Pogé ate añme né matuú kpakpa ayi ebwɔ́ akpané. Déké dépyɛ́ mbɔ́, dépyɛ́ genó eyigé ebe Kras éké enyú dépyegé. ³ Muú aferege nnó añea gemɛ́ dɔ́, ayi alá akágé poó nte muú ayi genó gelí ji, abwɔ́lege elé gemɛ́ jii. Apó yé muú fɔ́. ⁴ Yéndémuú acheré lé gemɛ́ jii, mbɔ́gɛ́ apyɛ́ genó eyigé ji abɔ́ mampye chancha ne akágé do ebwɔ́ ewɔme ewé alá mege fɔ́ mmye ne nte menme. ⁵ Néndé yéndémuú abɔ́ mampye ebí utɔ́ bi Éswɔ́ achyɛ́ ji.

⁶ Muú ayi ágí mekomejɔ́ Éswɔ́, abɔ́ mankarege unó ulúúl ebí ji awya uko achyɛge ntó menlere wuú.

⁷ Débwɔ́legé fɔ́ gemɛge nyú, kágé nnó yé muú akágé jwyaá fɔ́ Éswɔ́. Genó eyigé muú apene, geji ntó ne ji ágoógé. ⁸ Muú apɛge genó eyigé menyammye ákelege, mbwe ayi ji abɔ́ wye elé negbo. Ne muú apɛge genó eyigé Mendoo Úkpea ékelege, mbwe ayi ji abɔ́ wye elé genwá eyi gélagé

byεέ. ⁹ Εςέ débεγε fó ne gepwa mampyeγέ galógáló. Bii uchwóó nyε ebi débóó mbwε ayi atanege wyε ebεge dela deto né meti wó. ¹⁰ Nδere elúmbó, yéndégébé déγεge meti dépyε galógáló mbaá bóó ako. Chacha ne aηme abi áfyεέ metóó ne Kras.

Pól achyέέ kwyakwya majyέέ

¹¹ Pεge ukpe kpe malo ηwe ayi me nsele ebwó wa membóó nsame enyú matame mina. ¹² Bóó abi aημερεge enyú mekpo mme nnó asó enyú nsó, ábwεge lé mmyε né mbaá unó bi ebwó apyεέ nnó bóó age ebwó. Ebwó apyεmbó nnó ekágé bóó ámmyεge amu ne ebwó gétúgé ágare nnó Εσωω áwenege gemεge bóó wyε elé gétúgé ákame nnó Kras ágboó né gekwa. ¹³ Yέ bóó abi asó ebwó nsó akwólege yέ mabε mako. Yέmbó akεlege nnó asógé enyú nsó, ákene ábwεge mmyε nnó enyú délu bóó bwó. ¹⁴ Né eta wa, me ndoó fó ebwó εwóme né genó gefó. Genó eyi gepyε me ndoó ebwó εwóme elé negbo eniné Ata sé Kras Jisós agboó né mfaá gekwa. Gétúgé negbo enii né gekwa ne unó mme ula upó sé me eké genó, ne me ntó mpó sé eké genó mbaá unó mme. ¹⁵ Yέ asó muú nsó yέ asóó wó, εwémbó epó yέ eké genó. Menó geno ayi aηea gemε apwóó alú nnó Εσωω apyε nnó enyú debe bóó ake. ¹⁶ Nnεnemmyε nnó Εσωω apyε bóó abi akwólege unó ebí menjóó mbó, ábé nesó, alerege ebwó ulóó melu bií nnó ebwó abε bóó Εσωω ndere bóó Israeli.

¹⁷ Ne kwyakwya me njógé nnó ékágé muú fó ama achyέέ me εfwyale néndé mabóme upa ayi alu me mmyε alerege nnó me nlú muú utóó Jisós.

¹⁸ Aηme ba, nnεnemmyε nnó Ata sé Jisós Kras álérégé enyú galógáló. Amen.

Ν_{WE} menomeny_{EE} mek_E
New Testament in Denya (CM:anv:Denya)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Denya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Denya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
c1c6a10b-c0b1-5242-bb46-153e2e25ddc7